

Datum van
inontvangstneming

:

06/02/2024

Zaak C-716/23

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

27 november 2023

Verwijzende rechter:

Vilniaus apygardos teismas (Litouwen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

31 oktober 2023

Rekwirante en verzoekster in eerste aanleg:

„Skycop.com” UAB

Geïntimeerde en verweerster in eerste aanleg:

Ryanair DAC

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Het recht op compensatie voor passagiers die hebben geweigerd een vlucht te nemen die minstens vijf uur vertraging had en daardoor hun eindbestemming niet hebben bereikt.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Uitlegging van artikel 6, lid 1, onder iii), van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 (hierna: „verordening nr. 261/2004”), gelezen in samenhang met artikel 8, lid 1, onder a), en artikel 7 van deze verordening.

Artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Prejudiciële vragen

1. Moet artikel 6, lid 1, onder iii), van verordening (EG) nr. 261/2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91, gelezen in samenhang met artikel 8, lid 1, onder a), van deze verordening, aldus worden uitgelegd dat passagiers die hebben geweigerd een vlucht met een vertraging van ten minste vijf uur te nemen en voor wie deze vlucht geen doel meer diende, recht hebben op de compensatie bedoeld in artikel 7 van deze verordening?

2. Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, aan welke voorwaarden moet dan zijn voldaan zodat een dergelijke passagier recht heeft op compensatie krachtens artikel 7 van verordening nr. 261/2004, of heeft een dergelijke passagier recht op compensatie ongeacht de reden waarom hij heeft geweigerd een vlucht met een vertraging van ten minste vijf uur te nemen?

Rechtspraak en aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verordening nr. 261/2004, overwegingen 1 en 2 en artikelen 1, 2 en 5 tot en met 9.

Mededeling van de Commissie – Richtsnoeren voor de interpretatie van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en van verordening (EG) nr. 2027/97 van de Raad betreffende de aansprakelijkheid van luchtvervoerders bij ongevallen, zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 889/2002 van het Europees Parlement en de Raad, punten 4.2. en 4.4.6.

Arrest van 26 februari 2013, ██████████ (C-11/11, EU:C:2013:106); arrest van 4 september 2014, Germanwings (C-452/13, EU:C:2014:2141); arrest van 19 november 2009, ██████████ (C-402/07 en C-432/07, EU:C:2009:716); arrest van 23 oktober 2012, ██████████ (C-581/10 en C-629/10, EU:C:2012:657).

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Passagiers A. K., A. Š., A. V., G. S., L. K., M. V., P. K., P. Š., G. Š., A. Š., T. Š., R. R., Ž. M., A. B., P. N. en U. M. hadden tickets gekocht voor de vlucht Vilnius-Milaan (Bergamo) op 30 maart 2022, uitgevoerd door de luchtvaartmaatschappij Ryanair DAC; de afstand van die vlucht (VNO-BGY) is 1 532,76 km.
- 2 De geplande vertrektijd vanuit Vilnius was 19.50 uur en de geplande aankomsttijd in Milaan (Bergamo) was 21.25 uur. De vlucht was vertraagd. De vlucht vertrok de volgende dag om 2.53 uur (7 uur en 3 minuten later dan gepland) en bereikte

de eindbestemming om 4.40 uur (7 uur en 15 minuten later dan gepland). De luchtvaartmaatschappij heeft zich niet beroepen op buitengewone omstandigheden.

- 3 Sommige van de in punt 1 genoemde passagiers (8 personen) hebben de vertraagde vlucht genomen en hun eindbestemming bereikt. De overige passagiers (8 personen) hebben hun eindbestemming niet bereikt: een aantal van die passagiers heeft zich, na lang te hebben gewacht en te horen te hebben gekregen dat hun vlucht was vertraagd en dat het onduidelijk was of deze zou plaatsvinden, niet bij de instapgate gemeld, terwijl anderen, na enkele uren te hebben gewacht, hebben besloten de vlucht niet te nemen en hun check-in hebben geannuleerd.
- 4 „Skycop.com” UAB heeft met alle in punt 1 hierboven vermelde passagiers van wie de vlucht vertraagd was, een overeenkomst gesloten waarbij zij hun recht om compensatie te vorderen uit hoofde van verordening nr. 261/2004 aan haar hebben gecedeerd.
- 5 Tijdens de procedure voor de rechter in eerste aanleg hebben „Skycop.com” UAB en Ryanair DAC een schikkingsovereenkomst getroffen betreffende compensatie voor de acht passagiers die hun eindbestemming hebben bereikt.
- 6 De rechter in eerste aanleg heeft de door „Skycop.com” UAB ingestelde vordering afgewezen met betrekking tot de compensatie voor de acht passagiers die hun eindbestemming niet hebben bereikt. De rechter in eerste aanleg redeneerde dat verordening nr. 261/2004 niet specifiek bepaalt dat passagiers van vertraagde vluchten, net als passagiers van geannuleerde vluchten, recht hebben op de in artikel 7 van deze verordening bedoelde compensatie. De rechter in eerste aanleg merkte op dat het recht van passagiers op compensatie in geval van vertraging van vluchten weliswaar wordt erkend in de rechtspraak van het Hof van Justitie, met name in zijn arrest van 19 november 2009, ██████████ maar dat deze compensatie slechts verschuldigd is indien de passagiers hun eindbestemming drie of meer uren later dan gepland hebben bereikt. Volgens de rechter in eerste aanleg zijn passagiers die, nadat zij op de hoogte zijn gesteld van een vertraging van vijf uur of meer, hebben besloten om gebruik te maken van hun recht om te weigeren de vlucht te nemen en om terugbetaling van de prijs van hun ticket te vorderen, niet vergelijkbaar met passagiers die geruime tijd op de vlucht hebben gewacht en die, nadat zij de vlucht hebben genomen, hun eindbestemming hebben bereikt.
- 7 „Skycop.com” UAB heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de rechter in eerste aanleg en verzocht om vernietiging van het bestreden vonnis en vaststelling van een nieuwe beslissing waarbij het beroep gegrond wordt verklaard; ook heeft zij verzocht om verwijzing van de zaak naar het Hof van Justitie voor een prejudiciële beslissing.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 8 „Skycop.com” UAB betoogt dat passagiers wier vlucht meer dan vijf uur is vertraagd en voor wie de vluchten geen doel meer dienen, vergelijkbaar zijn met passagiers wier vlucht is geannuleerd en daarom recht hebben op compensatie voor de tijd die zij hebben verloren, ook al hebben zij hun eindbestemming niet bereikt (besloten de vlucht daarheen niet te nemen).
- 9 Ryanair DAC betoogt dat passagiers die na een vluchtvertraging hun reis hebben gestaakt en hun eindbestemming niet hebben bereikt, geen recht op compensatie hebben, aangezien noch verordening nr. 261/2004 noch de rechtspraak van het Hof van Justitie uitdrukkelijk in een dergelijk recht voorziet.

Korte uiteenzetting van de motivering van het verzoek om een prejudiciële beslissing

- 10 De verwijzende rechter is genoodzaakt om de zaak naar het Hof van Justitie te verwijzen omdat het antwoord op de prejudiciële vragen het mogelijk zal maken vast te stellen of de betrokken passagiers, te weten de passagiers wier vlucht minstens vijf uur vertraging had [artikel 6, lid 1, onder iii)] en die uiteindelijk hebben geweigerd die vlucht te nemen (hun eindbestemming niet hebben bereikt) overeenkomstig de bepalingen van verordening nr. 261/2004 niet alleen recht hebben op terugbetaling van de prijs van hun ticket [artikel 8, lid 1, onder a)], maar - net als de passagiers die uiteindelijk de vlucht hebben genomen en hun eindbestemming hebben bereikt - ook op de in artikel 7 van die verordening bedoelde compensatie.
- 11 De verwijzende rechter merkt op dat de in het hoofdgeding aan de orde zijnde situatie niet uitdrukkelijk wordt behandeld in verordening nr. 261/2004 en dat de rechtspraak van het Hof van Justitie ter zake geen verduidelijking heeft gebracht [verwezen wordt naar de arresten ██████████ ██████████ (C-402/07 en C-432/07), punten 31, 60 en 61; ██████████ (C-581/10 en C-629/10), punten 34 en 40; ██████████ (C-11/11), punten 30, 32, 33, 36, 37 en 47, en Germanwings (C-452/13)].
- 12 De verwijzende rechter wijst erop dat de passagiers in de arresten van het Hof van Justitie ██████████ (C-402/07 en C-432/07) en ██████████ (C-581/10 en C-629/10) weliswaar ook een vertraging van meer dan vijf uur bij vertrek hadden, maar desondanks de vlucht hebben genomen en hun eindbestemming hebben bereikt. Gelet op deze omstandigheid en op het feit dat de passagiers hun eindbestemming drie of meer uren later dan gepland hadden bereikt, is geconcludeerd dat dergelijke passagiers op grond van artikel 7 van verordening nr. 261/2004 op dezelfde wijze recht hebben op compensatie als passagiers wier vlucht is geannuleerd [artikel 5, lid 1, onder c), iii), van deze verordening]. In de arresten ██████████ (C-11/11) en Germanwings (C-452/13) is de compensatie ook gekoppeld aan het feit dat de passagiers hun eindbestemming drie of meer uur later dan gepland hadden bereikt.

- 13 De situatie in het hoofdgeding verschilt daarvan en de vraag rijst of passagiers ook recht hebben op compensatie krachtens artikel 7 van verordening nr. 261/2004 wanneer hun vertraagde vlucht voldoet aan de drempels van artikel 6 van verordening nr. 261/2004 (in dit geval bedroeg de vertraging bij vertrek meer dan vijf uur), maar de passagiers hun reis hebben gestaakt en hun eindbestemming helemaal niet hebben bereikt.